

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA SI ADMINISTRATIA
BLAJ - JUD. TUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
== INAPOIAZA.

Unirea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 120 Lei
Pe 6 luni . . . 60 Lei
Pe 3 luni . . . 30 Lei

Numărul 2-50 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Serbările noastre școlare.

Blajul de nou în plină sărbătoare. — Școli din toate părțile țării. — Declarațiile d-lui ministru Lăpedatu. — Dl Popa-Lisseanu convertit pentru școlile confesionale ale Blajului.

Aproape 100 de școli, venite din toate părțile țării, au ținut să participe anul acesta la serbările noastre înălțătoare dela 3/15 Maiu.

După modestul început dela 1921, când am avut abia câteva școli din a proprie, afluența extraordinară din anul acesta este cea mai grăitoare dovadă, că spiritul acestor serbări, spirit din spiritul Blajului, a știut să prindă în sfera lui de influență întreaga lume școlară a țării. Și dacă este adevărat, ce se spune, că de astădată școlile au venit și pe urma unor îndemnuri oficiale date de autoritățile superioare de stat, putem face constatarea îngăitoare, că în timp relativ foarte scurt școlile Blajului au știut să se impună de nou, acum în țara mărită, ca un factor cultural de prima importanță, apreciat în deplină măsură de autoritățile în drept.

Dovada cea mai hotărătoare pentru aceasta o avem în convertirea aproape miraculoasă a d-lui Popa-Lisseanu, vicepreședintele Camerei și sfetnicul principal al ministrului școlilor în direcția statificării complete a învățământului. O lungă serie de articole lămurea de curând în aceste coloane concepția școlară a d-lui Popa-Lisseanu și iată că acest barbat de proslă, venit și el la Blaj cu prilejul acestor serbări, a ținut să facă aici mărturisirea solemnă, că copleșit de puterea tradiției mai mult decât seculare care se desprinde cu o putere elementară din atmosfera înălțătoare a Blajului istoric, și-a schimbat părerea de până acuma, ajungând chiar la convingerea că păstrarea caracterului confesional al școlilor Blajului este deadreptul o necesitate, pentru care va lupta pe viitor cu toată puterea.

În cât ne privește am fost totdeauna de convingerea, că școlile Blajului nu pot fi desființate. Și dacă mișcarea atât de frumoasă pentru noul „Institut al recunoștinței”, încoronată prin dania regală atât de mult grăitoare, ne-a întărit nespun în această convingere, convertirea d-lui Popa-Lisseanu scoate acum din sufletul nostru și cea mai mică îndoială în privința aceasta. Școlile din Blaj vor rămânea

deci și pe viitor tot ca școli ale Blajului, școli ale bisericii noastre române unite, care cu vechea ei dragoste de neam și cu neîntrecutul său spirit de jertfa va continua să-și pună și pe viitor toate puterile sale în serviciul neamului nostru.

Serbările din acest an ne-au adus însă și o altă bucurie, care este și ea în strânsă legătură cu școlile noastre. Este promisiunea d-lui Lăpedatu, ministrul cultelor, că așa numita „biserică a Curtii”, în cavoul căreia își dorm somnul de veci marii ctitori ai institutelor de învățământ ale Blajului, va fi restaurată în timpul cel mai apropiat. „A avut această preocupare, spunea dl ministru, și mai de mult în calitate de președinte al Comisiunii monumentelor istorice”, și dacă astăzi este ministru al cultelor și artelor, ține să asigure Blajul, că va ști să găsească mijloacele necesare, pentruca arhieriei atât de binemeritați ai bisericii române unite să-și aibă în curând Mausoleul lor, în fața căruia să se poată închina cu smerenie neamul întreg.

Tot dl Lăpedatu a adus cu acest prilej I. Preasfinției Sale mitropolitului Vasile „Răsplata muncii pentru biserică”, conferită din partea Maiestății Sale Regelui la propunerea sa, ca o dovadă că țara vede într'ânsul un vrednic urmaș al marilor săi antecesorii, dela activitatea căruia poate să aștepte roade tot atât de bogate ca și cele înscrise pe paginile glorioase ale trecutului acestei biserici. La adus personal această decorație, pentruca și pe aceasta cale să-i arate respectul și admirația pentru munca ce-o depune spre binele țării și a neamului.

* * *

Iată acum și momentele mai însemnate ale serbărilor înseși.

Pregătirile.

Prin îndemnarea câștigată în anii premergători s'a ajuns ca de astădată pregătirile să se poată face mai neted. Numărul deosebit de mare al școlilor anunțate, și cari continuau să se anunțe mereu până în ultimele momente, a provocat totuși o anumită enervare în sinul comitetului de încartuire pus în fața unei pro-

bleme din cele mai dificile. Conducerea atât de probată a directorului T. Gherman dela liceul de fete și munca neobosită a membrilor comitetului au biruit însă toate greutățile, fiind găzduși — cât numai s'a putut de bine — chiar și școli cu elevi număroși, cari au sosit fără nici o anunțare.

Târgul de săptămână, care excepțional s'a ținut acum Marția, a dat materialul necesar comisiei de alimentare și cum comandamentul militar din Sibiu a înțeles că e bine să pună pe aceste zile la dispoziția Blajului câteva culine militare, sub raportul acesta serbările au putut decurge fără nici un inconvenient mai însemnat.

Imediat după ridicarea târgului s'a început, din ordinul primăriei, care — spre lauda ei fie zis — și-a dat și altfel concursul în cea mai largă măsură, curățirea orașului stropit din prețiuă, par-că înadins, de-o ploaie mult așteptată.

Școlile cari au fost la serbări.

Deși programul spunea, că primirea se va face abia Miercuri dimineața, cele mai multe școli au ținut să sosească — din motive ușor de înțeles — încă pe ziua de Marți. Mai întâiu a sosit școala normală de fete din Beiuș, cu 18 eleve și aproape întreg corpul didactic în frunte cu prof. Alexandrina Săndulescu. Rând pe rând au sosit apoi, cu trenurile de după masă, sutele de eleve și elevi, cari primiți la gară de colegii lor cu frățescă bucurie și-au făcut intrarea în sunet de faafare și în uralele sincere ale publicului blăjan, care, cu mic cu mare, a ieșit întru întâmpinarea scumpilor oaspeți.

După cât știm până în momentul când scriem aceste șire, școlile sosite din acest prilej la Blaj prezintă următorul tablou:

Licee de băieți: »Mihaiu Viteazu«, București (2 prof. 40 elevi), »Gh. Coșbuc«, Năsăud (2 prof. 22 elevi), »Radu Greceanu«, Slatina (2 prof. 6 elevi), »A. Vlaicu«, Orăștie (2 prof. 30 elevi), »A. Mureșianu«, Dej (3 prof. 32 elevi), »Mihaiu Viteazu«, A.-Iulia (1 prof. 30 elevi), »Papiu Ilarian«, Târgu-Murăș, (2 prof. 30 elevi), »C. Brediceanu«, Lugoj (2 prof. 32 elevi), »P. Maior«, Gherla (2 prof. 20 elevi), »S. Micu«, Șarmaș (2 prof. 12 elevi), »E. Gojdu«, Oradea-mare (6 prof. 67 elevi), »Gh. Barițiu«, Cluj (3 prof. 30 elevi), »Radu Negru«, Făgăraș (5 prof. 32 elevi), »Regele Ferdinand«, Turda (4 prof. 30 elevi), »Al. Odobescu«, Bistrița (2 prof. 80 elevi), »Gh. Lazăr«, Sibiu (3 prof. 30 elevi), liceul din Salonta-mare (1 prof. 22 elevi), »Vas. Lucaciu«, Carăii-mari (3 prof. 15 elevi), »Sf. Petru și Pavel«, Ploești (6 prof. 35 elevi), »Sf. Sava«, București (3 prof. 35 elevi), »T. Cipariu«, Ibașfalău (7 prof. 72 elevi), »T. Maioreșcu«, Aiud (3 prof. 30 elevi), »Gh. Șincal«, Baia-mare (1 prof. 30 elevi), »De-

cebal«, Deva (2 prof. 6 elevi), liceul din Sighișoara (2 prof. 55 elevi), liceul român din Odorheiul săcuiesc (1 prof. 16 elevi), »Văcărescu«, Târgoviște (1 prof. 15 elevi), »M. Nicoară« Arad (1 prof. 30 elevi), lic. Târgu-Măgurele (1 prof. 25 elevi), lic. Câmpulung (1 prof. 19 elevi), »Cuza Vodă«, Huși (1 prof. 15 elevi), liceul Constanța (1 prof. 12 elevi) și liceul Alexandria (1 prof. 24 elevi).

Licee de fete: »Regina Maria«, Cluj (5 prof. 30 eleve), »Oltea Doamna«, Oradea-mare (3 prof. 20 eleve), »Unirea«, Târgu-Murăș (4 prof. 25 eleve), liceul Ploiești (3 prof. 35 eleve), liceul Sibiiu (2 prof. 40 eleve), liceul Bârlad (4 prof. 5 eleve).

Școli normale: Băieți, Târgu-Murăș (1 prof. 30 elevi), băieți, Slatina (2 prof. 2 elevi), băieți, Cluj (11 prof. 30 elevi), băieți, Oradea-mare (3 prof. 40 elevi), băieți (gr.-cat.) Oradea-mare (3 prof. 21 elevi), băieți, Câmpulung (1 prof. 12 elevi), băieți și fete (ortodoxă), Arad (1 prof. 11 elevi, 6 eleve), fete, Beiuș (5 prof. 18 eleve), fete, Lugoj (6 prof. 35 eleve), fete, Cluj (7 prof. 30 eleve), fete (gr.-cat.), Gherla (1 prof. 10 eleve) și băieți, Huși (1 prof. 16 elevi).

Alte școli: Șc. sup. de comerț, Târgu-Murăș (2 prof. 20 elevi și 10 eleve), șc. de conductori tehnici, Cluj (30 elevi), șc. tehnică de aviație, Mediaș (4 prof. 30 elevi; școli medii de fete, Alba-Iulia (3 prof. 30 eleve), Gherla (2 prof. 10 eleve), Baia-mare (4 prof. 25 eleve), Dicioșânărtin (2 prof. 20 eleve), Dej (2 prof. 20 eleve), Turda (5 prof. 30 eleve), Sighișoara (3 prof. 22 eleve), Uioara (1 prof. 30 elevi), Sibiiu (1 prof. 8 elevi), Orăștie (2 prof. 15 elevi), Aiud (2 prof. 16 elevi); școli medii de băieți, Dicioșânărtin (3 prof. 20 elevi), Sebeșul săsesc (2 prof. 10 elevi), Sibiiu (1 prof. 25 elevi), Aiud (1 prof. 10 elevi), Uioara (2 prof. 30 elevi), Hațeg (1 prof. 30 elevi), Lupeni (1 prof. 4 elevi); șc. sup. de comerț, Cluj (1 prof. 25 elevi); școli de arte și meserii, Hațeg (1 prof. 30 elevi), Baia-spie (1 prof. 26 elevi), Odorheiul săcuiesc (2 prof. 17 elevi), Târgu-Murăș (1 prof. 30 elevi); șc. comerc. de băieți și fete Sibiiu (3 prof. 19 elevi), șc. medie băieți și fete, Hunedoara (2 prof. 32 elevi și 12 eleve); școli primare, Mediaș (6 inv. 55 elevi) și din toate satele învecinate cu Blajul, a căror număr de elevi ne scapă.

Alți oaspeți.

Afară de directorii, profesoarele, și profesorii veniți cu elevii și elevele însemnate mai sus, a căror nume nu le putem da, deși e foarte interesant să se știe cine a ținut să vină la Blaj, mai încreștăm din numărul mare al oaspeților acestor două zile, mai mult la întâmplare, următoarele nume mai cunoscute: Al. Lăpedatu ministrul cultelor, Gh. Popa Lisseanu, vicepreședintele Camerei, prefectii Dr. C. Velican (Aiud), Dr. E. Folea (Dicioșânărtin) și Victor Maior (Târgu-Murăș), V. P. Haneș, fost secretar general, Dr. Emil Hățiegan și Ștefan Pop deputați, senatorul Dr. A. Aciu, subprefectul B. Ciura, Dr. Emil Pop (Aiud), Dr. V. Mărginean, Dr. Ioan Pop (A.-Iulia), Octavian Pop direc. C. F. R. Arad, M. Elekes (Sebeșul săsesc), Dr. S. Erdelyi, adv. Oradea mare, Eug. Sâmpetrea, magistrat Mediaș, Dr. V. Desmireanu, ziaristii I. Agârbiceanu, I. Clopoșel, Radu Dragnea, Vasilescu, Tiberiu Vornic și alții mulți, cari ne vor ierta, că nu putem să-i înșirăm, cu numele. Nu putem totuși să nu remarcăm și deosebit numărul impunător de studenți universitari dela Cluj și de aiurea, în majoritate fosti elevi ai Blajului, cari au ținut să vină de nou să ne vadă.

Concursele de gimnastică

aranjate în curtea liceului nostru de băieți și jocurile sportive de pe arena de pe »Câmpul libertății« au exhaustat aproape programul primei zile a serbărilor. Intrecerile, foarte intere-

sante, s'au dat în fața unui juriu compus din profesorii, cu preferință de gimnastică, dela deosebitele institute — în frunte cu profesorul I. Băgăianu dela noi —, judecata căruia s'a vestit apoi a doua zi, în fața catedralei și este aceasta: *Steagul Blajului* (avut anul trecut de liceul Sf. Sava din București) s'a dat în acest an, cu diplomă de laudă liceului »Coriolan Brediceanu« din Lugoj, iar *Cupa de argint* (donăția ministerului cultelor) avută anul trecut din partea liceului din Blaj, a rămas și pe mai departe acestui liceu, care a isbit în locul întâiu la toate concursurile. *Mențiune cu laudă* au mai obținut liceele »Mihailu Viteazu« A.-Iulia, »Gh. Barițiu« Cluj, »Regele Ferdinand« Turda, iar *mențiune simplă* liceele »Gh. Coșbuc« Năsăud, »Radu Negru« Făgăraș, »Andrei Mureșan« Dej, »Petru Maior« Gherla și Școala normală de băieți Cluj.

Masa în onoarea oaspeților

dată în ziua primă din partea corpurilor didactice din Blaj, s'a luat la restaurantul »Transilvania«, participând și I. Preasfinția Sa *mitropolitul Vasile*, care a prezidat masa, ridicând și primul toast în onoarea M. Sale Regelui, simbolul atât de mareț al unității noastre naționale. Au mai vorbit aici d. *Popa-Lisseanu*, care a ținut să-și arete bucuria ca a putut veni la Blaj cu prilejul acestor serbări; pâr. canonic *Dr. Victor Macaveiu*, care insistând asupra stabilității principiilor de cari trebuie să fie condus învățământul, închină pentru antevorbitor, ca reprezentant al ministerului instrucțiuni; profesorul *Ștefan Pop* salută colegii veniți la Blaj din toate părțile țării, în numele cărora răspunde foarte frumos profesorul *Vasilescu* dela Ploiești, care amintind că vine pentru a 4 oră la Blaj, aduce omagiile vechiului regat înaltelor instituții de cultură ale Blajului, pe seama căruia cere cât

15 Maiu: Ziua principală a serbărilor.

Norii grei, cari amănțaseră în preziua să ne strice serbarea s'au risipit peste noapte cu totul, pomenindu-ne Joi dimineața la una din cele mai frumoase zile de Maiu, cari au fost până acuma. O liniște sfântă și sărbătorească stăpânea atmosfera, parecă anume, pentruca sutele de glasuri arginții de copii, cari s'au trezit în această zi de mare praznic la Blaj să poată pătrunde cât mai departe, vestind împrejurimilor bucuria curată și sinceră ce-i stăpânește.

Serviciul divin

era anunțat pentru orele 8, dar lumina se adunase în fața bisericii cu mult înainte, pentruca astfel să-și poată asigura un loc în catedrala destul de încăpătoare de altfel, dar cu totul prea mică pentru astfel de ocazii. A pontificat I. Preasfinția Sa *mitropolitul Vasile*, asistat de 12 preoți și 2 diaconi, iar răspunsurile le-a dat cu multă precizie noul cor al catedralei dublat de acela al școlii normale, sub conducerea d-lui profesor *Eugen Hopârtean*. În cuvântarea sa adresată elevilor, pâr. mitropolit, mănecând și de astădată din cuvintele: »Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, și văzându-le sfârșitul, le păstrați credința«, i-a îndemnat la imitarea virtuților alese din viața acelor. cari prin muncă și jertfă neobosită ne-au hărăzit aceste zile de praznic.

La orele 10 s'a pornit apoi

Conductul festiv

spre »Piatra« de pe câmpul libertății, unde avea să se desfășoare partea principală a serbărilor aniversare. Într'o ordine desăvârșită au defilat, trei sferturi de ceas încheiate, elevi și eleve, învrăștiți potrivit cu delegațiile satelor din apropiere, dintre cari unele prezintau bine îngrijit frumoase obiceiuri localnice, ca șezătoarea, logodna, nunta, boul de »Sânziene« al Scheilor și altele: un adevărat *conduct etnografic*. O adâncă impresie au făcut cele cinci care trase

mai fără întârziere și avantajile culturii materiale (electricitate, apeduct șcl.), de cari nu poate fi lipsit în era stăpânirii românești. Pentru gazetari a vorbit pâr. canonic *Dr. I. Bălan*, în numele lor a răspuns d. *I. Clopoșel*, reliefând spiritul de organizație deosebit de fecund al conducătorilor Blajului, care se resimte cu atâtă putere la aceste serbări. Mai amintim aici cuvântul dlui *Dr. Alex. Aciu*, care mănecând din cunoscuta scenă din »Quo vadis?« a sfântului Petru, spune, că mitropoliții Blajului au avut totdeauna foarte luminoasă conștiința naționalismului românesc, împotriva căruia nu s'a păcătuit aici niciodată.

O conferență și concert pentru elevi.

Miercuri seara s'au anticipat pentru elevi câteva puncte din *concertul* executat în întregime a doua zi, când sala de gimnastică a liceului abia a putut să-i încapă pe ceilalți oaspeți. Cu acest prilej s'au cântat 2 piese și din partea cohortei cercetășești »Fântânele« (liceul »Gh. Barițiu«, Cluj), iar între ele a fost conferență deosebit de instructivă pentru lumea copiilor. »*Blajul istoric în icoane*«, ținută de profesorul *Al. Lupeanu*. Figurile frumoase ale lui Inochentie Clain, Petru Pavel Aron, Gheorghe Șincai, Cipariu și alții, au fost evocate prin câteva linii caracteristice, fixându-li-se memoria, pentru totdeauna prin schițarea nimerită a operelor monumentale cari i-au ridicat la înălțimile de adevărați »le ceteri«, unde se găesc. Deși cam lungă, și de »icoanele«, cari mai dăunăzi i-au dat atâtă viață la Teatrul Național din Cluj, au lipsit aici, conferența n'a obosit pe nimeni, fiind ascultată până la capăt cu un interes mereu crescând, care părea a cere ca ea să fie urmată înainte.

de câte 4 boi, cari înfățișau, cât se poate mult plastic secțiile »Atelierelor orfelinului«, conduse de d. *N. Șandru*, un neobosit muncitor pentru cultura de pe acest teren al orfanilor noștri de războiu.

Festivalul dela »Piatra«.

Erau deja orele 11, când în fața miilor de școlari și a unui public foarte numeros, în frunte cu pâr. mitropolit și cu d. ministru Lăpedatu, a putut să înceapă festivalul dela cel mai scump monument al Blajului, care este »Piatra libertății«. Intre două cântări executate cu multă însuflețire (»Imnul regal« și »Deșteaptă-te Române«), s'au ținut cele două discursuri de ocazie, menite a reînvia memoria faptelor mari dela 48. Unul a fost un fragment din cuvântul spus de Bărnăuțiu la 48 pe această câmpie, partea care mai mult a putut să eletriseze atunci cele 40,000 adunate acolo, iar a doilea, rostit înaintea celuilalt, a fost cuvântul mitropolit al venerabilului director al școlii normale, pâr. *Ioan F. Negruțiu*, care schițând epocaneamului nostru dela zilele de strălucite începuturi, peste cele de umilință și întunec, până la zilele de azi ale măririi unității naționale desăvârșite, scoate în relief principalele două calități ale neamului nostru: credința și răbdarea sau statornicia. Prin ele am biruit, ajungând unde suntem și tot ele trebuie să fie pavăta neamului nostru și'n viitor. Prin muncă stăruitoare închinată aceleiași credințe în idealul sfânt al neamului, prin perseverarea îndărătnică pe calea luminoasă arătată de marii noștri înainta dela 48, și mai presus de toate, prin unirea tuturor forțelor sănătoase ale neamului, vom face — și trebuie să facem —, ca stăpânirea românească de pe aceste plaiuri să producă tot binele ce se poate aștepta dela o stăpânire națională, aranjată aici pe întregă durată unei vieți de popor.

In Panteonul Blajului.

In liniștea, care stăpânește oimăritul umilei biserice vechi a parohiei din Blaj, unde zăcesemintele celor mai de seamă reprezentanți ai gândirii religioase și mai ales naționale a acestui «cuib de vultur», a spus un frumos cuvânt întraripat, evocator al memoriei figurilor cu adevărat legendare dela 48. d. **Ioan Pop-Zlicani**, profesor al școlii normale. El a plăcut foarte mult dlui ministru Lăpedatu și întregului public și de aceea am crezut că facem o bucurie cititorilor noștri, dându-l în întregime în numărul proxim.

Banchetul dela mitropolie.

La orele 13 masa ospitală a Preasfinției Sale mitropolitului a întrunit în vechea sală consistorială vre-o 100 persoane, reprezentând toate ținuturile și, pe cât a fost posibil, chiar toate școlile sosite la Blaj.

După toastul ridicat de păr. **mitropolit Vasile** în cinstea regelui și a reprezentanților de față ai puterii conducătoare de stat, s'a ridicat d. **ministru Lăpedatu** pentru a aduce omagii de pietate și de admirație pentru munca dela Blaj a antecesorilor trezitori de neam, și pentru a-și exprima, în aceeași vreme, și sentimentul de prețuire care-l încearcă pentru munca ce-o depune Blajul de astăzi, în deplină continuitate cu tradiția marilor înaintași. Respectul omagial față de aceștia îl îndeamnă să promită solemn, că va face, ca ministru, tot ce-i stă în puteri, pentruca deasupra mormintelor arhieresti din cavoul «bisericii» dărmate să se ridice, cât mai curând, un Mausoleu vrednic de pomenirea lor. Iar ca dovadă a prețuirii prezentului a venit să decoreze personal pe I. Preasfinția Sa mitropolitul, șeful întregii biserici, și să aducă premiul de 5000 Lei, instituit de înaintașul său pentru cel mai distins cleric al seminarului teologic.

După un scurt cuvânt de mulțumită al păr. mitropolit pentru decorația cu care a fost onorat, a vorbit d. **Popa-Lisseanu**, reprezentantul dlui ministru al instrucțiunii. Găsindu-se «în orașul luminei și al tradițiilor școlare», se crede și el dator să aducă Blajului tributul său de recunoștință pentru puternicul simț național și înalta cultură morală răspândită de aici asupra întreg românismului. «In deosebire de alte școli, care s'au impus prin strălucirea personală a unuia sau altuia dintre conducători, școlile Blajului se prezintă — nu numai în trecut, ci și azi — ca un întreg bloc de lumină, ca un mare foc strălucitor, a cărui eradiație alimentează cultura neamului de pretutindeni». Faptul acesta l-a făcut să-și schimbe convingerea, și dacă până ieri a fost de părerea, că trebuiesc neapărat statificate toate școlile, azi crede — și va lucra potrivit acestei credințe —, că școlile dela Blaj trebuie să-și păstreze, spre binele neamului, caracterul confesional de până acuma.

Dintre celelalte vorbiri mai remarcăm pe aceea a dlui **V. P. Haneș**. Acesta răspunzând profesorului **Ștefan Pop**, șeful comisiei de organizare a serbărilor, care a salutat pe membrii corporiilor didactice, a avut cuvinte de caldă apreciere a ostenelelor aduse de Blăjeni întru organizarea acestor serbări. Ca un neînsemnat revanș, invită 40 de elevi ai acestor școli să fie, cu prilejul apropiatei serbători naționale de 10/23 Maiu, oaspeții liceului «Mihaiu Viteazu» din București. — Unui cuvânt al păr. **Dr. I. Coltor** pentru reprezentanții presei, a dat d. **Tiberiu Vornic**, în numele Sindicatului dela Cluj, un răspuns din cele mai frapante, din care reținem cu multă plăcere următoarea enunție de mare preț: «In numele Sindicatului presei române din Ardeal... Vă dăm, Preasfințite Părinte, asigurarea solemnă, că presa va fi totdeauna la porunca Blajului, pentrucă ea este porunca de sânge a rasei latine și a creștinătății române».

Producțiuni de gimnastică.

In fața catedralei, s'a urmat apoi în bătaia razelor unul cald soare de vară — pe cari înalții privitori s'au resignat a-le suporta până în capăt —, o serie aproape nesfârșită de producțiuni ale diferitelor școli cari, e de înțeles, toate au ținut să roleze. După exercițiile de ansamblu alor vre-o 12 școli de băieți, au urmat cele mai felurite și mai frumoase producții, pentru înregistrarea cărora nu mai avem spațiul necesar, dar ținem să spunem, că ele au reușit să țină încordată atențiunea publicului până în ceasurile târzii ale serii. La sfârșitul acestora s'a anunțat rezultatul, schițat mai sus, al concursurilor de ieri, precum și premiarea celui mai bun elev (**Emil Muș** cl. VIII) și a celei mai bune eleve (**Letiția Păcurar** cl. VIII) dela școlile din Blaj cu premiul «Nicolae și Eleonora Solomon», instituit de urmași în amintirea scumpilor decași, caractere vrednice de-a fi puse ca pildă a generațiilor viitoare.

Incheierea serbărilor.

Ca și în trecut, serbările s'au încheiat și anul acesta cu un concert dat în sala — încăpătoare și totuși totdeauna prea strimță — de gimnastică a liceului de băieți. Programul bogat, poate chiar prea bogat, al concertului, ale cărui puncte de forță au fost incontestabil contribuțiile celor trei artiști dela Cluj: d-na **Lya Pop**, d. **C. Pavel** și d-șoara **Anicuța Voileanu**, a reușit destul de bine și în punctele susținute cu puterile noastre de acasă, dând d-lui **H. Heltmann**, care le-a condus, cuvenita satisfacție pentru osteneala depusă.

Concertul s'a terminat abia pela miezul nopții, când s'a pornit apoi o petrecere de vară din cele mai animate — așa cum știu s'o face studenții —, care a ținut până dimineața, când pentru cei mai mulți dintre școlarii străini a sunat ceasul plecării.

S'au dus cu cele mai bune amintiri și cu făgăduința să se întâlnească iarăși la anul.

† Dr. Florian Stan

1857—1924.

In mijlocul serbărilor de 3/15 Maiu primim trista veste, că Marți în 13 Maiu c. s'a stins la Oradea-mare, după lungi și grele suferințe, Preasfinția Sa păr. canonic Dr. Florian Stan, arhieru titular de Axiopolis.

Intâiu ca profesor de limba germană la Beiuș, unde a stat până la 1906, iar mai apoi ca membru al capitolului catedral dela Oradea, în care de multă vreme avea rangul de prepozit, păr. Stan a adus foarte bune servicii eparhiei noastre orădane. Ca vicar general al regretatului episcop Demetriu a împărșit, iar mai târziu, ca vicar capitular, în timpul sedis vacanței, a avut întreagă sarcina conducerii acelei eparhii și pentru meritele câștigate pe acest teren, sf. Părinte al Romei a admis propunerea făcută, drept mulțumită, de actualul episcop al Orăzii și l-a ridicat în 3 Oct. 1922 la demnitatea de arhieru, cu titlul de Axiopolis (Galați), ajungând astfel primul arhieru titular al provinciei noastre bisericesti.

Cu moartea lui se stinge acum, după păr. Dr. I. Marcu (Blaj) și I. Ivașco (Gherla), în timp relativ foarte scurt, al treilea prepozit al capitulor noastre.

Fie-i partea cu dreptii!

Cine dorește să aibă un frumos câștig fără nici un rizic, să comande bilete de loterie pentru „Căminul Presei” din Cluj. — Biletele se vând pentru 2 Lei bucata și se găsesc de vânzare pretutindeni. Biroul central: Cluj, Piața Unirii 29.

Știri mărunte.

Redacțional. Trebuind să ne ocupăm în acest număr mai pe lung de serbările școlare, ale Blajului, vom continua foiața referitoare la **Emanuil Kant** în numărul proxim.

Personale. P. V. Ordinariat arhidiecezan a numit pe păr. **Iuliu Tătar** de paroh la Grebeniș, pe păr. **Ioan Pădurean** de paroh la Agristiu, iar pe păr. **Emil Stanislau** de adm. parohial la Șopteriu.

Istoria războiului nostru. A apărut de curând și al doilea volum din „Istoria războiului nostru”, scrisă cu mult bun simț, imparțial, sincer și obiectiv de d. **Constantin Kirilescu**. Cele două volume mari, cu numeroase schițe și hărți, cuprind povestirea marelui epos, care a înfăptuit România de azi. „Ele ar trebui — spune în ziarul „România” scriitorul **Liviu Rebreanu** — să se găsească în toate casele românești, ca o Biblie națională, care prin marile sbuciumări ale trecutului, deschide învățăminte pentru viitor”.

Locale. Măine, Dumineca Paralicului, va predica în catedrală păr. canonic **Dr. Victor Macaveiu**.

— Echipa liceului „Mihaiu Viteazu” dela București, care a ținut să mai stea la Blaj și după terminarea serbărilor, a dat Vineri seara în sala de gimnastică a liceului o **reprezentare** în folosul „Institutului recunoștinței”.

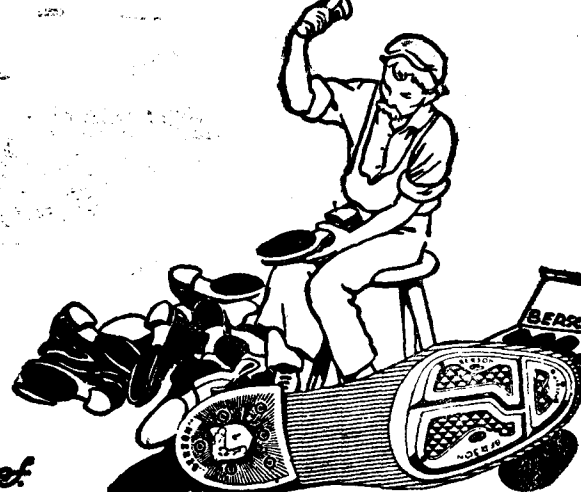
— In 4 Maiu s'au ținut din partea despărțământului Blaj al Asociației **conferențe** (**Aurel C. Domșa** și **Ștefan Pop**) la Măntărele.

Intrunire colegială. Ni-se cere publicarea următoarelor șire: „Maturizantii anului 1904 în liceul român gr.-catolic din Beiuș se avisează, că termenul convenirii lor de 20 ani e fixat pentru 1 Iunie st. n. (Dumineca). Colegii se aviseze de termenul sosirii lor pe aranjatorul convenirii **Dr. Iuliu Gurka**, avocat în Beiuș. — Ziarele sunt rugate a reproduce acest aviz”.

† **Veronica Sestraș n. Coste**, soția preotului nostru din Chendrea, s'a stins în 22 Aprilie c. în anul 48 al vieții. Păr. **Alexiu Sestraș**, contabilul arhidiecezan, deplânge într'ansa pe iubita sa mamă. — Odihnească în pace!

Tocuri și talpă de cauciuc

BERSON

să pună cizmarul pe ghetele Dv. căci economisiți nu numai bani, dar veți menaja atât picioarele cât și ghetele Dv.

Uzinele de Fier și Domeniile din Reșița S. A.

Prospect de subscripțiune

Pentru 74.000 acțiuni nominative.

Societatea UZINELE DE FIER ȘI DOMENIILE DIN REȘIȚA S. A. a hotărât în adunarea sa generală extraordinară din 27 Martie 1924 și în conformitate cu Jurnalul Consiliului de Miniștri No. 237 din 14 Februarie 1924, publicat în Monitorul Oficial No. 36 din 19 Februarie 1924, sporirea capitalului său social dela 185 milioane la 250 milioane lei, printr-o emisiune de 130.000 acțiuni nominative.

Scopul acestei emisiuni este de a augmenta fondul de rulment al societății.

În ceea ce privește rentabilitatea acțiunii, menționăm că *dividendul pentru exercițiul 1923 este de 30 %*. Noile acțiuni vor participa la întregul beneficiu pe exercițiul 1924.

Consiliul de administrație însărcinat de către adunarea generală extraordinară să realizeze această emisiune, oferă 74.000 acțiuni acționarilor societății în condițiile stabilite mai jos. Numărul acțiunilor cari vor rămâne va fi destinat să satisfacă obligațiunile luate în mod ferm de către societate.

Fiecare acționar va avea dreptul să subscrie o acțiune nouă la cinci acțiuni vechi. Nici un drept de opțiune nu se va acorda posesorului a mai puțin de cinci acțiuni. Pentru a-și exercita dreptul de opțiune, acționarii vor trebui să prezinte la una din băncile următoare:

la BUCUREȘTI: la Banca Agricolă, Banca L. Berkowitz, Banca Chrissoveloni, Banca Comercială Italiană și Română, Banca Comercială Română, Banca de Credit Român, Banca Generală a Țării Românești, Banca Marmorosch, Blank & Co., Banca Românească, Banca de Scout a României, Banca Țărănească.

la TIMIȘOARA: la Banca Timișoarei și Soc. Comercială pe Acțiuni;

la SIBIIU: la »Albina«, Institut de Credit și de Economii.

la LONDRA: la Banca Glyn, Mille, Currie, Holt & Co.

la VIENA: la Societatea Generală de Credit Funciar al Austriei, sau

la sucursalele lor —

titlurile lor provizorii sau chitanțele lor întregal liberate pentru a fi stampilate, însoțindu-le de o însemnare în dublu exemplar, conținând numele și adresa acționarului precum și numerile titlurilor sau chitanțelor. **Dreptul de opțiune va trebui să fie exercitat cu începere dela data de 12 Maiu până cel mai târziu la 17 Maiu 1924.** După expirarea acestui termen, dreptul de opțiune al acționarilor se stinge.

Prețul de emisiune al noilor acțiuni a fost fixat la lei 1.400 bucata. Prima de lei 900 va fi trecută la fondul de rezervă.

Vărsămintele asupra prețului de emisiune vor trebui efectuate la următoarele date:

- 400 lei la subscripție
- 300 » » 30 Iunie 1924
- 300 » » 30 Septembrie 1924
- 400 » » 30 Noembrie 1924

Subscriitorul va plăti drept spese de emisiune 5 lei de acțiune subscriasă.

Primul vărsământ de lei 400 va putea fi de asemenea achitat prin compensațiune cu cuponul exercițiului 1923, care va fi acceptat în valoarea dividendului de lei 127,25, astfel că pentru o acțiune nouă subscriitorul va prezenta trei cupoane 1923 în valoarea totală de lei 381,75 și lei 23,25 în numerar. Posesorii acțiunilor emisiunii a III-a realizată în 1923, și cari nu

participă decât la jumătatea beneficiului net al exercițiului 1923, pot întrebuița dividendul de lei 63,25 ce revine acestor acțiuni, la plata primului vărsământ asupra noilor acțiuni. Pentru fiecare acțiune nouă subscriasă, banca de subscripțiune va aplica pe chitanțele acțiunilor emisiunii a III-a o stampilă, constatând dividendul achitat pe 1923 pentru fiecare cinci acțiuni reprezentate în aceste chitanțe, astfel contra-valoarea dividendului a cinci acțiuni emisiunea a III-a reprezentând lei 316,25, subscriitorul va depune pentru fiecare acțiune nouă subscriasă, și suma de lei 88,75 în numerar. — Este bine înțeles, că pentru acțiunile, al căror dividend nu a făcut obiectul compensației în chestiune, dividendul se va plăti în numerar la termenul ce se va fixa.

În cazul când acționarul nu va efectua vărsămintele ulterioare la datele fixate, va avea de plătit dobânzi moratorii de 16 % cu drept pentru societate a proceda în caz de neplătă la termen conform dispozițiilor prevăzute de lege și de statute.

(32) 2 - 2.

Consiliu de administrație.

Cereți pretutindenea „UNIREA“

„Unirea“

Nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănui. ~~~~~

Abonamente se pot face oricând!

CUM NE CURĂTIM SANGELE ȘI NE ÎNTĂRİM TRUPUL

BROSURĂ INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CĂSĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO. CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N

CUM NE VINDECAM DE REUMATISM ȘI GUTTA

BROSURĂ INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CĂSĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO. CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N

THE ROYAL MAIL LINE

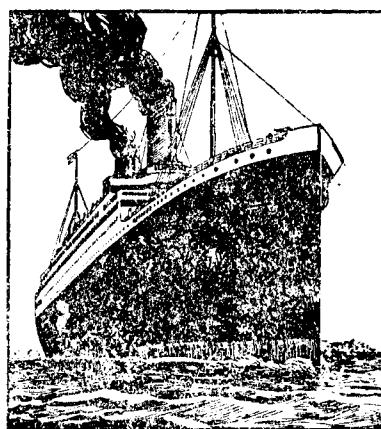
FONDATA ÎN ANUL 1839.

Celea mai nouă și moderne vapoare cu trei și patru elici.

CANADA și AMERICA

Vaporul „ORKA“ pleacă în Halifax Canada din Cherbourg în 29 Aprilie 1924.

Vaporul „Orduna“ pleacă în Halifax Canada din Hamburg Cherbourg în 13 Mai 1924.

Călătorește comod și cu vapoare luxoase, rapide, cine merge în

Brazilia, Argentina, Uruguay, Peru, Chile, Cuba, Africa de sud și Apusană etc. etc.

(81) 30-50

În fiecare săptămână pornesc vapoare din

Hamburg, Southampton, Liverpool, Cherbourg, La-Rochelle - Pa-Lice.

Cereți deslușiri cu încredințare pentru viza pașapoartelor sau altor formalități dela „Compania Tranzit“ București, Calea Griviței 153. Sucursala Timișoara, Hotel Coroana. Bani trimiși din America, Canada și Argentina îi aveți în timp de 8 zile fără nici un onorar.